

Dette er såvel baggrunden for virksomheden som en demonstration af nødvendigheden af lovgivning på feltet og i tilknytning hertil en grundlæggende diskussion af fremtidige opgaver. Herunder må der ske en klarlæggelse af selskabets hidtidige funktion, dets samarbejde med andre danske virksomheder og institutioner, i hvilket omfang selskabet formår at få opgaverne udført ved hjælp af dansk arbejde og – hvis viden ikke eksisterer i Danmark – hvorledes selskabet søger viden opbygget.

Det radikale venstre er tilhænger af et offentligt engagement i energisektoren, således at en overordnet styring og planlægning kan foretages. Men partiet er modstander af rene statslige monopol-dannelser i aktieselskabsform, som reelt er uden for politisk indseende og kontrol (eller hvor denne p.gr.a. strukturen er meget vanskelig). Selskaberne er i disse tilfælde ikke underkastet markedsvilkår, og det er derfor meget vanskeligt at gennemskue, om der er tale om en optimal funktion. På den anden side er aktieselskabsformen hensigtsmæssig for at sikre en fornuftig drift og hurtige beslutninger.

Lovforslaget er udformet med henblik på at tilgodese disse to ofte modsat rettede hensyn:

- hensynet til en effektiv parlamentarisk kontrol samt
- hensynet til nødvendigheden af at kunne optræde driftsøkonomisk rationelt.

Sidstnævnte hensyn kræver en organisationsform, der smidigt er i stand til at indrette sig på stadig skiftende vilkår. Den må ikke bremse mulighederne for at kunne disponere hurtigt og effektivt i snæver økonomisk forstand.

Førstnævnte hensyn må tilgodeses på grund af den dominerende stilling, som D.O.N.G. A/S allerede har og i endnu højere grad vil komme til at indtage i den danske samfundsøkonomi.

Det foreslås derfor, at aktieselskabsstrukturen fortsat udgør den organisatoriske ramme for D.O.N.G. A/S' virksomhed. Det ville være muligt at opnå en tættere parlamentarisk kontrol gennem dannelse af en § 2-virksomhed, men herved vil hensynet til økonomisk smidighed lide skade. I stedet foreslås det, at den nødvendige parlamentariske kontrol udøves igennem et repræsentantskab.

Forslagsstillerne har overvejet, om man burde indskrænke statens aktiebesiddelse og åbne privat aktietegning. Men det er næppe realistisk på nuværende tidspunkt at forestille sig, at der kan fastsættes en fornuftig kurs på aktierne. Denne mulighed kan blive aktuel senere.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Selskabets formål er ifølge vedtægterne »direkte eller indirekte såvel her i landet som i udlandet at fremskaffe, opbevare, transportere og sælge olie og olieprodukter og naturgas samt drive hermed beslægtet virksomhed«. Samtlige aspekter af en olie- og gasvirksomhed er således dækket ind. Forslagsstillerne finder, at selve formålet nok bør indgå i § 1, og at man i forbindelse med debatten om D.O.N.G. A/S' fremtid bør præcisere dette forhold.

Til § 2

Det præciseres blot, at lovgivning om aktieselskaber også gælder for dette aktieselskab. For den nærmere begrundelse for at anvende aktieselskabsformen henvises til de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Således som det også fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, ønsker forlagsstillerne at sikre en bedre parlamentarisk kontrol. Forslagsstillerne finder, at muligheden for i henhold til aktieselskabsloven at oprette et repræsentantskab kan benyttes i denne sammenhæng.

Forslagsstillerne har stillet forslag om 15-19 medlemmer i repræsentantskabet, og at et antal medlemmer heraf udpeges efter indstilling fra de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier. Det er forlagsstillerens opfattelse, at alle de partier, der er repræsenteret i finansudvalget, bør udpege en repræsentant.

Forslagsstillerne finder det endvidere vigtigt, at aftagerinteresserne indgår i repræsentantskabet, ligesom det også er ønskeligt med en særlig sagskundskab på såvel det energimæssige som det samfundsøkonomiske og privatøkonomiske område.

Til § 4

Bestyrelsen for D.O.N.G. A/S udpeges i dag alene af generalforsamlingen.

Forslagsstillerne finder, at en øget kontrol med D.O.N.G. A/S kan ske ved, at repræsentantskabet udpeger et antal medlemmer til bestyrelsen, og forlagsstillerne finder, at paritet mellem repræsentantskab og generalforsamling her er rimelig.

Forslagsstillerne lægger vægt på, at det sikres, at andre end embedsmænd bliver udpeget. Netop på grund af den indflydelse, D.O.N.G. A/S kan få på samfundsøkonomien og inden for energisektoren i